

GORÉ SRCA

V J E R S K I T J E D N I K

GOD. V.

ZAGREB, 29. LISTOPADA 1950.

BROJ 44

UČITELJ I KRALJ PREMA MUŽEVIMA

Svaki mudri vladar okuplja oko sebe najučenije, najsposobnije i najjakusnije muževe, da mu budu savjetnici i pomoćnici u njegovoj vladarskoj službi. Oni mu pomažu nositi teret i odgovornost njegovih teških dužnosti. Oni su mu najveće blago u čitavom njegovu kraljevstvu. I kad ih nađe, našo je najveće prijatelji i sreću u svojem vladanju svojim podložnicima.

Tako je radio i naš Spasitelj, jer i On je kralj, ali Njegovo kraljevstvo nije od ovoga svijeta. On odgovara Pilatu: »Jeste, ja jesam kralj... Kraljevstvo moje nije od ovoga svijeta. Kad bi bilo kraljevstvo moje od ovoga svijeta, onda bi se moje sluge borile, da ne budem predan Židovima; ali kraljevstvo moje nije odavalec (Iv. 18, 36—38).

Zato On i nije trebao za svoje savjetnike i pomoćnike mudrake ovoga svijeta, nego takove, koji će nositi vijest o Njegovom kraljevstvu i prikupiti pod Njegovu vlast one, kojima je stalo, da s Njim kraljuju do vjeke u zajednici s Njegovim nebeskim Ocem: »Nitko ne dolazi k Ocu, nego samo kroz mene (Iv. 14, 6).

A nitko ne dolazi k Ocu bez vjere u Krista: »Jer je Bog tako ljubio svijet, da je predao jedinorodnoga Sina svoga, da nijedan, koji vjeruje u Njega, ne pogine, nego da ima život vječni. Jer Bog ne posla Sina svoga na svijet, da sudi svijetu, nego da se svijet spase po Njemu. I tko vjeruje u Njega, ne sudi mu se, a tko ne vjeruje, već je osudjen, jer ne vjeruje u ime jedinorodenoga Sina Božjeg (Iv. 3, 16—18).

Iz ovoga se vidi, kakove je pomoćnike trebalo i odabiralo naš Učitelj i Kralj za svoje kraljevstvo. On je takove odabirao, koji su Ga bez krmjanja slijedili. I s njima je prolazio zemljom. Njih je upućivao u svoje planove. Njima je povjerio svoje tajne. Njih je učinio dionicima svojih radosti i trpljenja. I konacno ih oskoljio i okrijepio, da kao neustrašivi junaci nose Njegovo kraljevstvo diljem cijelog svijeta i da ga šire i učvrstaju.

Zato je odabran priproste ljude, ali muževe, koji su bili jaka značaj i izdržljivi do posljednje kapi krv. Takovi su bili Njegovi apostoli. Takove je muževe odabirao kroz vjekove. Isredova muževa birao On još i danas svoje Pape, kardinale, biskupe i svećenike. To su vode Njegovo kraljevstva, to su vijesnici Njegove vjere i Njegova pratinja. Takovim je muževima On pokazivao svoju cijelu ljubav.

Spasitelj je uvijek uopće posvećivao posebnu ljubav muževima. Nikadima je poučavao u vrijeme noćnih sati. S Lazarom je podržavao posebno prijateljstvo. Poglavlji voj-

nikomu je uslišao molbu i pošao u njegov dom. Zakeja je pozvao da sida sa smokve i pošao je s njime u njegovu kuću. Slijepin je muževima darovan vid. Gubavima je pođao zdravlje. Opsjednute je oslobođio da davla. Mjesecima je pomogao. A pokajanomu razbojniku je dao nebesko kraljevstvo.

Muževi ga prate u Jeruzolim. Muževi su bili svjedoci Njegove Posljednje večere. Muž Mu je pomogao nositi križ. Izmedu dva je muža umro. Muževi su Ga skinuli s križa i u grob položili.

Sve to pokazuje veliku ljubav, koju je Spasitelj gojio prema muževima, i visoku vrijednost toga, što su Ga muževi slijedili i pratili. Nitko nije toliko cijenio muževе, koliko Spasitelj. U tomu stoji pred nama sam i jedini Spasitelj. A On je najmudriji, najsvjetli i najmoćniji. On je bio potpuni muž.

Koliku On pokazuje odvažnost? Koliku poduzetnost? Koliku neslovnu značajnu čvrstoću? Koliku hrabrost? Ali i koliku nebesku ustupljivost? Sa svime time On spašava najvišu častotu i samoprijevor, najvišu plemenitiju i junastvu, najveću ljubav, premu ljudima i poniznje prenijima, najplemenitiju razboritost, dobrotu srca, prave kraljevske veličinu duše i neprispodobivu i neslavidu pobjedu.

Zar jedan takav i toliki Muž ne povlači za Sobom i svojim putevima sve muževe. Ta Njegovi su ciljevi nuda sve plemeniti. Sto je sve On učinio od onih muževa, koji su za Njim pošli? Grešnici je oslobođio grijeha. Zakeja skrnosti: »Gle, Gospodine, polovinu svoga svojega dajem siromasima, i ako sam koga u čem prevario, vraćam četverostručoks (Lk. 19, 8). I Spasitelj se nadim tokom uzradova, da je rekao: »Danas dode spasenje ovoj kući, jer je i on sin Abrahama; jer je Sin čovječji došao da potrazi i spasi, što je izgubljeno (Lk. 19, 9). Nikodem je oslobođio sunjem. Trideset osam godina bolesnom mužu, koji je bio od svih ostavljen, daje svoje milosrđe i ozdravlja ga. Apostole je učinio svetima.

I na današnji muški svijet misli Spasitelj. I danas on Spasitelja treba. I danas on ima sumnju, strata, slaboca, neizvjesnosti, neutješljivosti. I danas treba muški svijet pobuda, čvrstoće i utjehe.

I danas živi Ons isti Učitelj, Kralj i Spasitelj, koji je muževima Palestine toliko dobra dao. On je i danas spremjan, da bude i danas najmuževima Mesija i Kralj, samo treba da se okupe oko Njegova prijestolja.

PROGLAŠENJE DOGME BOGORODIČINA UZNESENJA

Svečano proglašenje dogme Uznesenja Marijina obaviti će se utorkom 31. listopada poslije podne na trgu sv. Petra pred Vatikanom Bazilicom. U aržedu, na blagdan Svetih sv. Petra i Pavla, odslužiti u bazilici sv. Petra svetčanu sv. Misu. Za ovu papinsku sv. Misu spremjen je poseban liturgijski tekst promjenjivih dijelova sv. Mise. Ulaz se sastoji iz 1. rečenice glave 19.

Ivanovog Otkrivenja: »I veliki se znak pokaza na nebū, Žena, obučena u sunce, i mjesec pod nogama njezinim, i na glavi njezinoj kruna od dvanest zvezdica. Poslanica je uzeta iz starozavjetne knjige Judite, a Evandžeje iz sv. Luke o Marijinom pohodu Elizabeši t. im, da obuhvaća tri stihia Marijine pjesme »Magnificat».

Nebesa planuše bezbrojnim sunčima, A zemlje stožeri klečnjuše ushitom, Jer svemod Sinova uskratu jednu Majku bezgrešnu ljubijenu.

U dlynom otada auglasju vjekovi U uskrs Djevice vjere predavaju, A paci velikom ljubavi pjevaju Hvalje Uznašna blagdanu.

Otačajuće ovome veličanstvu Ko bijeli labubi niknuće posvuda, Što klistom, djetom i zvulima, pješmanima Duše uzdižu k Mariji.

Po vjekom promišlu sazre predaja Sredinom stoljeća najviši uspona I pada najdužibog zasjat će prebolom Smrtno ranjena vremena.

Ko sunca žarište zasnu Monogram Božanskog Kraja nad Prijestoljem Petrovim

Gdje eto ustade Pastor Angelicus S Duhu Svetoga nimbusom: U ruhu svečanom s najvećim zanosom I zemlja i nebo zaduši pravorjak: Da Uznesenje Svih Svetaca Kraljice Clankom vjere je oada.

O Sreć Bezgrešno Majčice Velike, Ko odrastvo sigurno spasenja zasjalo, Ti močno napokon slavit ćeš pobjedu Vjere, mira i ljubavi!

I Narod Hrvatski s vjekovnim barjam kom
Kraljevstva predzida posebnom ljubavi Do nogu Kraljicu klanja se zahvalno Slaviju Njezinoj pjevajuć.

Za poklon značajan beskorajne milosti U kriš najtekoj poslije potopa Nek bude sveopća najdužja zahvala Bogu Trojednom predobrom!

Kako da štujemo Boga?

Najdoljenji način štovanja Boga je prisnoanje žrtve, t. j. neke vidljive stvari Bogu kao dar. U svaku dobu i kod svih naroda bilo je i ima žrtava pa zato kaže sv. Toma: »Da je zahtijev naravnog ljudskog razuma, da se dovrši sluti vidljivim stvarima, da ih prinese Bogu kao znak dužnog postovanja i podložnosti, kao što čine podložnici, koji svojim vladarima daju darove ili dužni porez, pa time priznaju njihovu vlast nad sobom. Vanjska žrtva osmajuće unitarniju duhovnu žrtvu po kojoj se duša sama prinosi Bogu.

U starom su zavjetu ljudi prisnoili kao žrtve nerazumno životinje a u Novom Zavjetu prisno se mnogo odličnije žrtva: vječni Sli Božji. Budući da je On i žrtveni dar i svršenik koji taj dar prisnoi, to je naša novozavjetna žrtva iskazana Bogu najveća čast, kako to Njegovu veličanstvu i uzvišenosti u pripada. Kako čistom dušom treba zato da svećenik pratiča k oltaru! Sv. Franjo Borgija prveće je prisnoje svete Mise nekočko sali s molitvom, očistio je sjevnik i od sjene grijeha i prolijevao bi za svetog Ćina često potoka muza. Silično čitamo i o sv. Franji Kavaserkom da su mu se ljudi divili, kad su ga gledali kod oltara i da je njegovo pobožno držanje i njih uveligo poticalo na pobožnost.

Koji prisluštuju sv. Misu, treba do točne i najvećeg pobožnosti, počitnjeni i sabranošći i da imaju veće počitanje nego kad bi se nazaljili pred vlastarem. Slavni kancelar i mučenik engleski sv. Toma Morris prisluštujuće svaki dan sv. Misu. Za vrijeme dok je sv. Misu tražala, poszovu ga kralja. On nije htio da ide dok ne svrši sv. Misu. I kad su došli do trpe put, počeli krajlu, da je sad zabavljaju prisnošom pokona većemu gospodaru, nego kralju, i da će doci, kad poklon izvrši.

Odm sv. Mise sv. Pavlo naziva u nepravom smislu žrtvu još i moljenje psalma. Oni su stoga žrtve hvale Bogu. Nadalje kad bojkvi mrtvi svoje tijelo, tada po riječima sv. Pavla prisno Bogu živu žrtvu svoga tijela. Danje milostinde u nakanom, da time Bogu poštujemo, zove isto sv. Pavlo žrtvom, i veli, da se tačnije žrtva dopada Bogu.

Sv. Augustin kaže, da je sam čovjek, koji se posvećuje Bogu, žrtva, ukoliko umire svijetu i živi za Bogu. Tijelo mu je žrtva, ako ga po zakonu univerziteti drži netaknutim od posluha i strasti i to radi Bog-a, da Ga slavi. Ako tijelo može na taj način da bude žrtva, koliko više može duša, koja se Bogu sasvim posvećuje i predaje. Glavna je stvar naravno u tome, da sve te žrtve budu učinjenje Bogu na slavu i uzvišenje. Po toj načini im se ljeptota povećava i zaduža uminu.

Napokon imade još načina, kako možemo vanjskim načinom Bogu storiti, a to naš vjernici rado čine. To su zavjeti, prisege za istinu stvar, poklepanje koljenima, prigibanje glave, sklapanje rukava. Zatim kad za molitvu uđemo odi k nebu, širim ruke prema nebu, a postovanjem nosimo i ljubimo raspelo, sv. modi i sv. slike. Nadalje ako gradimo hramove ili za gradnju dajemo sredstva, kad ih kitimo cvijećem i zelenilom. Napokon kad prisluštujućemo crvenim obredima, pobožno pjevamo, palimo tamjan, prisluštujućemo procesijama ili polazimo na hodobčaš. Sve je to štovanje Boga, jer svim time dajemo Bogu, svome Stvoritelju, priznanje, poklon i čast.

PRVA KINESKA MISIONARKA — Kineskinja č. s. Bosomeja, družbe Marijine, diplomiранa bolničarka, otpuštena je na Solomunske otote, da tamо dvor gubavce u jednoj njihovoj koloniji, kao i da svojim samopopravljivom djelima kinesko ljudstvo širi među gubavcima Kraljevom vjeru.

»I veliki se znak pokaza na nebū: Žena obučena u sunce, i mjesec pod nogama Njeminim, a na glavi njezinu krunu od dvanest zvezdica

iz Uzla Mise Uznesenja Marijina na nebo

Uznesenje Marijino u nebo

Dne 31. listopada 1955. poslijе podne na trgu sv. Petra pred Vatikanskim bazilikom sa Otcem Papa Pijem XII. svećano je proglašeno vjerskoj istinom, da je bl. Djelovica Marija umrla, pokopana, usmrtljena od mrtvih i tijekom ugnesenja na nebo.

Ot tog je dana to dogme t. j. sastava Katoličke Crkve, koju ona uči kao obavijenju vjerske istine. Svaki je katolički dužan, da tu dogme prihvati kroz istinu i da joj se podloži, to znati, da je vjeruje ugnjenjem poslušnici sv.

Ako se pitamo, zašto je ta staru vjersku istinu tek sada proglašena i kao nova sjajna kruna postavljenja na djedovačku glavu bl. Djelovice Marije, Majke Isusove, onda smo ovim pisanjem obuhvatili sve, što je razlog za proglašenje ove dogme.

Prije svoga stara je to istina nade sv. vjere koja bila je stare i kršćanstvo. Već u S. vijeku stave u Rimu železni Mariju u svoju kuću. A u S. stoljeću sa pape Leone IV. stavili su na blagdan s vjigljom (predvečerje). Marijino smrt i njezino učeće u sjećanju, po predaji, spada među najstarije blagdane Marijine. Taj su blagdan slavili križani u svim svojim crkvama općinama. Pa i nedjeljnici kršćani su imali taj blagdan u prvim stoljećima svoga postojanja pod imenom »Marijino vožnješenje».

U Rimu su to kršćani rado slavili. Sabrali su se noći raso ujutro u vrijeme prvog pjevanja plijetova kod sv. Hadrijana i onda bi u preceći s gurajućim svjetlećima peši na čelu s Papom i svećenstvom po svetištu Sv. Marije Velike. Pjevali su Marijine antifone i litane. U prvi zor 15. kolovoza bi stigli i spomenuto bogato rasvjetljeno Marijino svetištvo. I tu bi se obavljalo slavlje blagdanog bogoslužja.

U srednjem vijeku je obred preverženja Marijine unešenja u nebo nadopunjeno i time, da su kršćani dan prije pred tom svetkovinom u latenskom basiliči, posebnoj crkvi papinoj, obavljali pred Blcem Spasiteljevinim veličanstveno obrede sedam putna čađanjuje Spasiteljeva lika. A poslije podne su u crkvi Sv. Marije Velike pjevali svečana vjeronosć. Poslijepodne pak su po vječnom gradu nosili u veličanstvenoj procesiji Blcu Spasiteljevu iz Interamske bazilike u svetište Sv. Marije Velike. Ujutro na sam blagdan Unešenja bila je svetinja sv. Misa, a poslijepodne tada dva dana sveta misa i glavna sv. Misna tako, da je svaki Rimljanić mogao prisustvovati tom bogoslužju.

Our staru kršćansku istinu nazvana Marijinu s tijesom u nebo temelji se na onoj odlici Marijinoj, kojom je Ona unešena nad sve smrtnike i nad sve stvorene, a to je dojstovanje Matice Božje.

Riječ »Mati Božja« sadržava svu vježnicu Marijini i Njezin odnosa prema prevestom Trojstvu. S drugom osobom je veće materinstvo, jer je zemaljka Marijina Isusova. S Bogom Ocem je veće to, što je ona Majka Onoga, koju je Bog Ocem. S Drugom Svetinom, tijekom joj nevjeljevanjem postala Majkom Božjom, u vezi je u duboko mističkom smislu kada se zaručnici Duba Svetoga.

Iz Marijina majčinstva izvire potpuna punjina blisko Božje — spuma milosti, kako kaže Arkanđeo, knd Joj navješćuje, da će postati Majkom Božjom. Iz tega majčinstva izvire i svaka Njezina milosna povlastica.

Ona je zbog toga bezgranično začeta, jer ne bi dolikovala, da vječni prevest Bog dopusti, da bude samo jedan čas pod vlasti davlovom Ona, od koje je On htio da uzme mese i krv i tako postane božjokonj. On Ju je morao sacuvati od opće baštine, krituje čovječanstvo.

Budući da je Maria Mati Božja. Ona je milost puna, jer Joj je dano prebiti unutarnje svestnost i bezgraničnost, kao posebna Božja povlastica, po kojoj je bila sačuvana i svakoga osobnog grijeha. Dolikovalo je nadine, da Njezina duša bude tako pripremljena, da bude dojstan stan prevestog Sina Božjeg t. j. da bude bez svakoga grjeha.

U riječi »Mati Božja« je već uključena i Njezina tjelesna nepovredivost i vječno djevljanstvo. I to je naime jolikovo, da Ona kao Majka u jednorednoga od Onas Njemu pruži djevljanskim vrata u život i to same Njemu.

U rječima »Mati Božja leži uključena i Njezina tjelesna nepovredivost

ISUS ČUDESNO LIJEĆI LJUDE

Susret...

Cetiri su Ewangelista opisali život i rad Isusov. Među djelima su napisali i Isusova čudesna, ali ne svra. Već napisao sv. Ivac: »A i mnoga druga čudesna učini Isus pred svjima učenicima, kojima nisu napisana u ovoj knjizi. Odmeta je Peđa Šimic Šimic da dođe da je Njegova matka Isidra i od Boža da, je On pravil Bog... a ova su čudesna učenja, da vjerujete, da Isus je Krist Sin Božji, i da vjerujući imate život vječni u ime Njegovog. (IV. 20, 30-31).

Među čudesima se Kristovom spominje, kako je Isus, ulaziv u neko selo, izbjegao dobar gospodavac. Gubavat ga moži: »Isaie, učitelju, smiju nam se!« A Isus, vidjevši ih, reče im: »Niste, poznajte se svedenici! I kad su pošli, otišli su i se (Lk. 17, 13-14).« Svedenici su bili službeni osobe, koji su kada službeni vlast proglašivali, tko je zdrav i sniježni bit u društvu, a tko je gubit, pa se mora ukinuti iz društva. Isus sajje kaljenice gubavac svedenicima, da ih svedenici pregledaju i proglasiti zdravima, da smiju natrag u ljudsko društvo.

Žena, koja je dvanaest godina bojovala od teberža krv, pristupi otvara i dodata se skuta haljine Isusove, jer je pomisliла u sebi: Ako se samo doznamen haljine Njegove, odzraviti će. A Isus, okretnući se i vidjevši je, reče: Uzadj je, kćeri, vjera te je tvjera istječi. I odzravi Ženu od tog časova (Mt. 9, 20-22).

Bio je čovjek s osušenom rukom. Isus reče čovjeku: »Pruži ruku svoju! I pruži i postade opet zdrava kao i draga. A farizeji, vidjevši čuda, su zavistivci i zadržali i stvorile odušavljene protiv njega, da ga pogubise. (Mt. 9, 13-14.)

Kad je u subotu bila bio u kući nekog poglavice farizejskoga, pred Isusom se nađe čovjek, koji je imao vodenu bolest. A Isus ga se dohvati, izbjegi ga i odgusi: (Lk. 14, 2 i 4). Drugom se zgodom nalažio Isus kod ribnika u Jeruzalemu i vidje tamo čovjeka, koji je bio bolesnik i trideset i osam godina. Isus ga upita: »Hoćeš li da odzravim?« Odgovor: Mu bolesnik: Gospodine, nemam čovjeka, da me spasi u ribnjak. »Čađe mi Isus: Ustan: uzmi svoju postetu i hid! I odmah odzravti taj čovjek, uzme svoju postetu i hidao je naokolo. (IV. 5, 6-9).

Tako se neprestano nisu u svetima Ewangelijima granitniji prikazi dobrote i milosrđa Isusova!

Nu, ljudi, koji prigovaraju ovakuo: U Kristovu su doba ljudi bili pristresti, nadani; nisu postizali kritičku i gospodarsku uspješnost, a u stvarnosti je bila sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

Da je u Kristovu vrijeme bilo opreznih i kritičkih ljudi baš kao i današnjih, svjedoči nam prekrasno iznenadno povjerenstvo, koje je ispitivo osvranjivje stipeš od poroda. Kad je Isus izbjegao stipeš od poroda, »Sustoji mi i koji su ga prete vježbi, da je zdrav i sniježni bit u društvu, a tko je gubit, da se mora ukinuti iz društva. Isus sajje kaljenice gubavac svedenicima, da ih svedenici pregledaju i proglasiti zdravima, da smiju natrag u ljudsko društvo.

Žena, koja je dvanaest godina bojovala od teberža krv, pristupi otvara i dodata se skuta haljine Isusove, jer je pomisliла u sebi: Ako se samo doznamen haljine Njegove, odzraviti će. A Isus, okretnući se i vidjevši je, reče: Uzadj je, kćeri, vjera te je tvjera istječi. I odzravi Ženu od tog časova (Mt. 9, 20-22).

Bio je čovjek s osušenom rukom. Isus reče čovjeku: »Pruži ruku svoju! I pruži i postade opet zdrava kao i draga. A farizeji, vidjevši čudo, su zavistivci i zadržali i stvorile odušavljene protiv njega, da ga pogubise. (Mt. 9, 13-14.)

Kad je u subotu bila bio u kući nekog poglavice farizejskoga, pred Isusom se nađe čovjek, koji je imao vodenu bolest. A Isus ga se dohvati, izbjegi ga i odgusi: (Lk. 14, 2 i 4). Drugom se zgodom nalažio Isus kod ribnika u Jeruzalemu i vidje tamo čovjeka, koji je bio bolesnik i trideset i osam godina. Isus ga upita: »Hoćeš li da odzravim?« Odgovor: Mu bolesnik: Gospodine, nemam čovjeka, da me spasi u ribnjak. »Čađe mi Isus: Ustan: uzmi svoju postetu i hid! I odmah odzravti taj čovjek, uzme svoju postetu i hidao je naokolo. (IV. 5, 6-9).

Je li moguće i zamisliti veći oprez i pomisli kritiku od ove? Slikom se dogodilo i kod drugih dječadija. Preostaje, tajde, jedan jedini izpravni ljudjak: »Vjerujem u Isusa Krista i Njegovim čudesima, kako vjeruje i vjerovati uči sveta majka Crkva Katolička.«

Je li moguće i zamisliti veći oprez i pomisli kritiku od ove? Slikom se dogodilo i kod drugih dječadija. Preostaje, tajde, jedan jedini izpravni ljudjak: »Vjerujem u Isusa Krista i Njegovim čudesima, kako vjeruje i vjerovati uči sveta majka Crkva Katolička.«

Bilo je to na Danini dan.

Šema je crnica stajala je kraj groba, koja je bio sasvim crvenac. Njih plakala, ali dalibok odjek odražavao se na njenom licu i njezin je pogled zauzao prolaznika, svejedno koga, da mu povjeri svoju muku.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

Da je u Kristovu vrijeme bilo opreznih i kritičkih ljudi baš kao i današnjih, svjedoči nam prekrasno iznenadno povjerenstvo, koje je ispitivo osvranjivje stipeš od poroda. Kad je Isus izbjegao stipeš od poroda, »Sustoji mi i koji su ga prete vježbi, da je zdrav i sniježni bit u društvu, a tko je gubit, da se mora ukinuti iz društva. Isus sajje kaljenice gubavac svedenicima, da ih svedenici pregledaju i proglasiti zdravima, da smiju natrag u ljudsko društvo.

Žena, koja je dvanaest godina bojovala od teberža krv, pristupi otvara i dodata se skuta haljine Isusove, jer je pomisliла u sebi: Ako se samo doznamen haljine Njegove, odzraviti će. A Isus, okretnući se i vidjevši je, reče: Uzadj je, kćeri, vjera te je tvjera istječi. I odzravi Ženu od tog časova (Mt. 9, 20-22).

Bio je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

— Ovdje je moj sin! — progovorila je muklu, kada sam se nehotice zauzela u njenjinoj blizini. — Znala li, kakav je bio sasvim naravnica. Tako su u nativnosti aroganci i mnoga Kristova dječija smatrali nadnaravnima i čudesima.

Dušni dan

Iako se Crkva sjeda svakog dana i kod Mise i u molitvama preminulih svojih članova, ipak je ustavljana i pošten je, koji je posvećen usponjenu na sve vjerne mrtve. Taj dan pada na 2. studenoga, a ako je toga dana nedjelja, na 3. studenoga i zove se Dušni dan.

I prirođeni osjećaj ljubavi i odanosti prema onima, koji su nam bili mili za život, i s kojima nas je vezala bilo rodbinsko bilo prijateljska veza traži, da ih se opominjemo i liza kako nas ostavite i dođe u vječnost.

Već se u starom zavjetu kaže, da je sveta i spasenosa misao moliti se za pokojnike, a crkva nas novozavjetna, da mi možemo pomoći dušama u čistilu molitvom, dobrim dijelima i oprištima.

Crkva se je svako doba sjećala svojih preminulih članova i prisnosi svete Mise njima u korist. To je bi-

lo naročito na dane smrti i ukopu po kojniku, pa na treći, česti i trideset dan i za njihove smrti, te na godišnjicu kada ostavljaju svijet.

Tako je dođelo do toga. Opat amostana u Cluny-u Odilon odredio je da se na Svetove liza večernjicom zvon, za pojkoje i da se za njih moliti, a drugog dana svi svedeni samostani i tajdan služe svete Mise za duše preminulih vjernika. Doskora to poprkili i drugi samostani, pa i svjetveni svećenici, i tako se taj običaj prodrio po cijeli Crkvi.

Grčka se Crkva sjeda na pokojnike u nedjelju Apoklros, a to je naša Svetodjelinstva, a Armenid je uskrsni petnedjeljak. Prema povlastici Pape Benedikta

XV. može svaki svećenik služiti na Dušni dan tri Mise, od kojih treba da jedan namijeni dušama preminulih po kojniku.

Nas narod, uz vrio riječet iskinlike, vjeruje da duša čovjekova živi i za smrti, samo si taj život zamislja druge nego nas to diđi Crkvi.

Prema narodnom mitologijom nastavljaju duše na drugom svjetlu onakav život, kakav su provode crteži i da duše pravodjene mitologije vječno blaznivo, a duše grijesne, koje posuđuju sa sobom u prema grješima, koje posuđuju sa sobom u životu.

Narod vjeri, da duše pokojnika mogu napustiti grobovinu i da tona crne na vlastito u grobovinu, a negdje to među i u bijes, hrani i pliće, koje je pokojnik volio za život, a drugog opet njezini grješi. O tome, koja strana prevarige, određuje da se sudbina, koja čeka pokojnika na drugome svjetlu.

Osim neba i pakla ima prema na rodnom vjerovanju gresnu treće mjesto, iz koga se mogu duše pokojnika dozvoliti Božjim vrata na onaj svjet bilje da izvrste pakoru za grješne bilo da nešto učine, što su zanemarile za život.

Narod misli, da duše pokojnika mogu napustiti grobovinu i da tona crne na vlastito u grobovinu, a negdje to među i u bijes, hrani i pliće, koje je pokojnik volio za život, a drugog opet njezini grješi.

Napomena. U Rimu pa i u nekim drugim gradovima sazdranjivali su kršćani svoje mrtvike u podzemnim (Nastavak na str. 4.)

Blagdan Sviju Svetih

Svetkovina Sviju Svetih slavi se u Crkvi na prvi dan mjeseca studenoga. Bladjenici na nebu, trpeće duše u čistilištu i krišćani na zemlji čine zajednicu, koja dolazi pod imenom Općinstvo svetih. Bladjenici na nebu su pobedonosna crkva, duše u čistilištu trpeća, a mi ovdje na zemlji vojujuća crkva. Nas i duše u čistilištu pomazu blagdanički zagovorom svojim kod Boga. Trpeće duše pomazano mi molitvom, dobrim djelima i oproslinom. A medu se pomažemo si tako, da dajemo jedan drugome dobar primjer i da se molimo jedan za drugoga.

Broj se svetaca na nebesima velik, i crkva ne može da svakogod od njih slavlji posebnim blagdanom, pa je zato odredila jedan dan u godini, kad čini spomen na Sve Sveti i kad nara ona preporuča njihovim molitvama i zagovoru pred Bogom.

U prvim vijekovima su se javno slavili samo Mučenici. U dane, kad je dočink protiv krv u ispunjavanju Kristovog vjeze, sastali bi se krišćani na njegovu grobu i tu bi se služila Misao i držao govor njemu u čast. A kad se broj onih, koji umrješte Kristu radi silno umnožio trebalo je odrediti jedan dan u godini, kad će se držati spomen na sve svete Mučenike, pa je Crkva u Antiohiji takav spomen činila na prvu nedjelju iz Duhova.

Doskora stala je Crkva časnosti i preporučiti se u molitvi nesamostvenim Mučenicima nego i onim svojim članovima, koji su za život odlikivali herojskim krepostima, i koji izasli smrti postigle vječno blaženstvo u nebesima.

Svetkovina Sviju Svetih u uskoj je vezi s posvetom panteone, divne građevine, koju je cír gréki Phíkas poljono Papi Bonifaciju IV. u sedmom stoljeću. Panteon doje sagraditi rimski bogatun Agripa u čast caru Augustu 27. godine prije Kr. U toj su se zgraditi držali sastanci, razna zborovanja, a čini se da je služila i za javno kupalište. Panteon je bila centralna građevina i u udubinama zidova bili su smješteni kipovi neznačajnih bogova. Papa je bio odstraniti kipove bogova, a potom je posvetio panteon u crkvu u čast Marije i svetim Mučenicima. Kad se počela u Crkvi časnost i oni sveci, koji nisu umrli mučeničkom smrću, bili i oni pribrojeni k onima, kojima je panteon bio dosada posvećen. I tako nastala u Crkvi blagdan Sviju Svetih i njegova je proslijava odredena prvi dan mjeseca studenoga.

Imamo dva mjesteta u Zagrebačkoj nadbiskupiji, koja nose ime Svetih: jedno je u okolici grada Zagreba, a drugo u okolici grada Požege. U oba ta mjesteta su župne crkve posvećene u čast Svima Svetima. A onda ima još u Medumurju u selu Dekanovcu župna crkva posvećena u čast Svima Svetima.

U nadbiskupiji zagrebačkoj ima više kapela podignutih u čast Svima Svetima: tako u župi pištemičkoj u selu Koprivnici; u lipovdanskoj u selu Kozačiću; u novogradskoj u selu Proča; u rabičkoj u selu Voćarica, u župi Nova Kapela; te na groblju kapela Sviju Svetih; u župi Zagorska selu, u selu Brezankovec; u župi Sveti Juraj ludbreški, u selu Sesvete; u župi Kološtar Ivančići, u selu Marča, u župi dubrvičkoj, u selu Bačin donji i gornji; u župi Dubovac kraj Karlovec kapela na groblju; u župi Ozalj, u selu Trg; u župi Sveti Ilij, u selu Beletinac; u župi: Našice, u selu Matićima.

Du spomenemo još neke svece koje posvibe časti naš narod pored Materi Isusove: Sv. Josipa, Apostole, Sv. Anu, Katarinu, Barbaru, Tereziju, Mariju Magdalenu, Margaretu, Elizabetu, Martu, Klaru, Anastasiju, Apolinoru, a od svetaca: Florijana, Fabijana i Sebastijana, Cirila i Metoda, Jurja, Arhangelija Mihajla, Ivana Krištije, Vida Ladislava, Nikolu, Martina, pustinjake Antunu i Pavlu, Lovru, Valentina, Franju asistroga, Antunu padovanskog, Roku, Tri Kralja, Lenarda, Ivana Nenom i t.d.

Naslikana imaju sveci aureole na glavi i palme u rukama. Sv. Petar drži u rukama klijevce, sv. Pavao mač, Četiri evanđelista svoje simbole, crkveni dostojanstvenici oznake svoje časti, mučenici oruđe, kojima su bili mučeni.

Sv. Agnese se slika sa jagomotom; Dominik sa psom, koji drži kajku u ruci; Županije Areopagita drži u ruci svoju glavu; Katarinu je sliomljen kotić; Denizije Areopagita drži u ruci svoju glavu; Martin komad kabalice; Juraj (23. XI.) kao zaštitnik blaga.

Iz katoličkog svijeta